

Datum: 29. 3. 2024

Številka: 604-13/2024-1

STROKOVNA EKSURZIJA V PRIOBALNO MESTO PULJ

v četrtek, 16. maja 2024

Spoštovane, spoštovani

Skupnost občin Slovenije organizira v tesnem sodelovanju z mestom Pulj celodnevno študijsko ekskurzijo, na kateri si bomo ogledali različne rešitve prilagajanja na pričakovane učinke podnebnih sprememb in urbanih teženj prostorskega razvoja, vse od prenove in smotrne rabe prostora do premišljene rabe načrtovanega razvoja. Dogodek poteka v okviru projekta Podpora izvajanju prostorske in urbane politike ter programa URBACT, ki ga po naročilu Ministrstva za naravne vire in prostor izvajata IPoP – Inštitut za politike prostora in Skupnost občin Slovenije.

Cilj strokovne ekskurzije je opolnomočiti odločevalke, odločevalce in strokovni kader slovenskih občinskih uprav z/s:

- „zelenimi projekti“ mesta Pulj kot primeri za prenos dobrih praks iz Hrvaške v Slovenijo,
- urbano prenovo Družbenega centra Rojc, ki se nahaja v nekdanjih prostorih tamkajšnje vojašnice,
- primerom rekonstrukcije (vsebine) stavbe z atraktivno vsebino, kot je prenovljen podjetniški center Coworking Pula,
- na naravi temelječimi rešitvami, kot so inovativni deževni vrtovi za izboljšanje odpornosti mest in lažje prilagoditve na podnebne spremembe.

PULJ je sicer vsem
nam bolj znan
v hrvaščini pod
imenom PULA.

PREDLAGAN DNEVNI RED

5.00 – VOŽNJA Z AVTOBUSOM IZ SLOVENIJE DO PULJA

4.50 – 5.00, Maribor (**začetek vožnje** s pokopališča Dobrava)
5.45 – 5.50, Celje (postanek pri Dvorani Zlatorog)
6.55 – 7.05, Ljubljana (postanek pri P&R Dolgi Most)
7.55 – 8.05, Postojna (postanek na avtobusni postaji ob OŠ Antona Globočnika
Postojna)

BODITE TOČNI

10.00 – 10.10, Pulj (predviden prihod v Pulj)

10.15 – SPREJEM IN URADNA DOBRODOŠLICA V PULJU

(Mestna hiša/Grad Pula, Forum 2, 52100 Pula)

Filip Zoričič, župan mesta Pula

10.20 – PREDSTAVITEV »ZELENIH« PROJEKTOV MESTA PULJ

(Mestna hiša/Grad Pula)

**Samanta Barić, vodja upravnega oddelka za urbanistične, investicijske in
razvojne projekte mesta Pulj**

10.40 – PREDSTAVITEV DEŽEVNIH VRTOV

(Mestna hiša/Grad Pula)

Tatjana Uzelac, dipl. Inž. gradb., Starum d.o.o

11.00 – ODMOR (5')

(Mestna hiša/Grad Pula)

11.20 – OGLED 1: POSLOVNI CENTER COWORKING PULA

peš dostop

Marinela Kolić, strokovna sodelavka v Coworking Pula

12.10 – OGLED 2: DRUŽBENI CENTER ROJC

peš dostop

Mirjana Radulović, Predstavnica Zveze društev Rojc

13.00 – KOSILO IN MREŽENJE OB OBROKU

peš dostop

Bistro Alighieri Pula, Danteov trg 3, Pulj

14.45 – OGLED 3: DEŽEVNI VRTOVI PULJA

- Na Trgu kralja Tomislava
- Na krožišču pri cesti D66
- Pri nakupovalnem centru City Mall

dostopi vseh z avtobusom

Tatjana Uzelac, dipl. Inž. gradb., Starum d.o.o

16.45 – VOŽNJA IZ PULJA PROTI SLOVENIJI

18.40, Postojna (postanek na avtobusni postaji ob OŠ Antona Globočnika Postojna)

19.30, Ljubljana (postanek pri P&R Dolgi Most)

20.35, Celje (postanek pri Dvorani Zlatorog)

21.20, Maribor (**zaključek vožnje** pri pokopališču Dobrava)

Strokovna ekskurzija bo izvedena v hrvaškem in slovenskem jeziku. Ure prihoda so okvirne, saj organizator nima vpliva na promet in druge nepredvidljive okoliščine, ki nas utegnejo presenetiti. SOS si zaradi kompleksne organizacije dogodka pridružuje pravice do sprememb dnevnega reda.

Po sprejemu s strani predstavnikov mesta Pulj in predstavitvi „zelenih projektov“ bomo pričeli s prvim ogledom, in to je ogled poslovnega centra Coworking Pula, ki je nastal z rekonstrukcijo nekdanje stavbe – ključavničarske delavnice. Poslovni center je bil ustanovljen v obdobju med 2021 in 2023 z namenom zagotavljanja ustreznega podpornega okolja za razvoj podjetništva in krepitev podjetniške klime na širšem mestnem območju Pulja. Ozadje projektne zgodbe sega v september 2018, ko je Vlada Republike Hrvaške prepoznala pomen projekta in na podlagi ideje, ki jo je inicirala Istrska razvojna agencija IDA, podarila mestu opuščeno stavbo v središču Pulja s ciljem ustvarjanja ugodnega podjetniškega okolja za nove naložbe, inovacije in uvedbo novih tehnologij, predvsem za samostojne podjetnike.

Slika 1: Analiza situacije pred rekonstrukcijo stavbe

NALOŽBA V RAZVREDNOSTENO (DEGRADIRANO) OBMOČJE.

DEGRADIRANO OBMOČJE je območje, katerega uporabna vrednost je tako zmanjšana, da je za njegovo oživitev potreben večji poseg v njegovo strukturo in rabo (IPoP, 2024).

URBANA REKONSTRUKCIJA je prenova mesta ali mestnega dela s popolno zamenjavo grajenih struktur (ZRC SAZU, 2024).

Slika 2: Poslovni center Coworking Pula

Sledil bo ogled družbenega centra Rojc, ki je bil zgrajen 1870 v času Avstro-Ogrske monarhije za namene vojaške šole in poimenovan po narodnem vojaku II. svetovne vojne – Karlu Rojcu. Nahaja se v središču Pulja in predstavlja s 16.739m² največjo stavbo v mestu, ki ji pripada notranje dvorišče, brezplačno parkirišče, športno igrišče in zelene površine. Skozi čas se je „izgubljeni“ prostor v središču mesta izognil usodi številnih podobnih javnih prostorov, ki so se zaradi komercialne politike javnih oblasti spremenili v zasebne prostore. Danes v družbenem centru Rojc dela in živi kar 106 organizacij z devetih področij delovanja: kulture, športa, psihosocialne pomoči in zdravstva, otrok in mladih, pomoči osebam s posebnimi potrebami, varstva okolja, tehniške kulture, nacionalnih manjšin in ostalih dejavnosti.

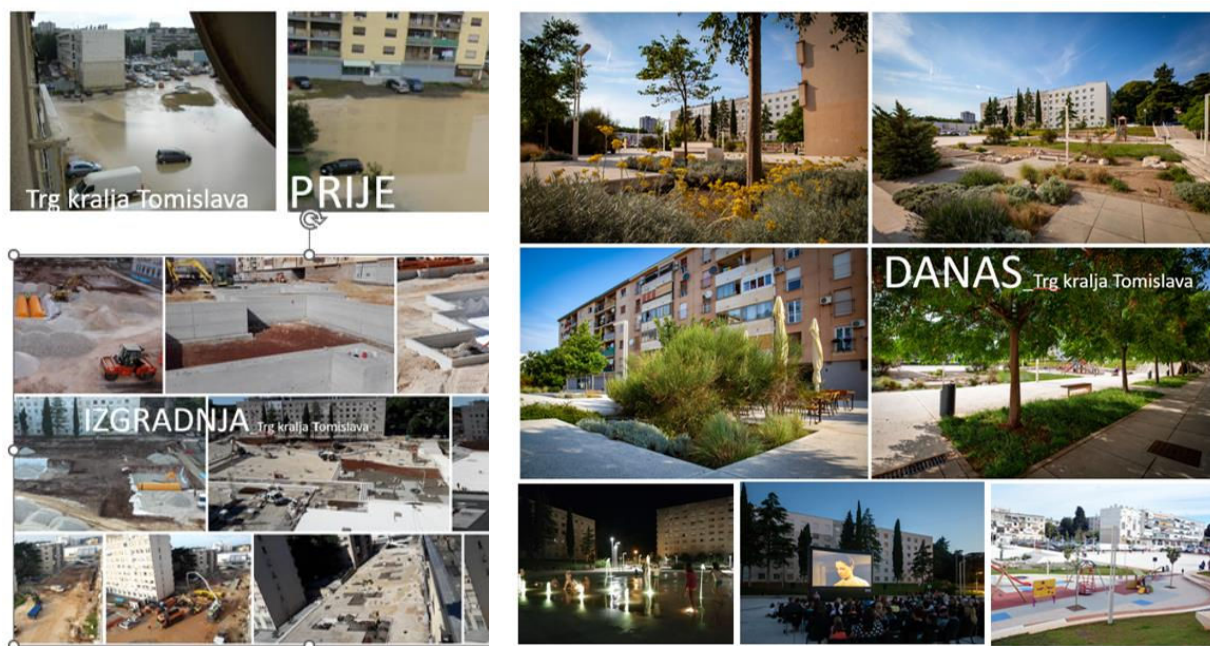
Družbeni center Rojc je pravzaprav pilotni projekt, ki zagotavlja razvoj večnamenske infrastrukture in povezuje različne sektorje, kot so šport, rekreacija, kultura in socialno varstvo.

Slika 3: Družbeni center Rojc je skladen z načeli novega evropskega Bauhauza

PROJEKT „DRUŽBENI CENTER ROJC“ spodbuja ponovno povezovanje z naravo, obnavljanje občutka pripadnosti, dajanje prednosti krajem in ljudem, ki pomoč najbolj potrebujejo, ter spodbujanje dolgoročnega in integriranega razmišljanja o življenjskem ciklu v industrijskem ekosistemu.

Kot zadnji bodo na ogled deževni vrtovi. Do nedavnega so bile v Pulju občanke in občani priča pogostim poplavam. Poplavna območja v mestu Pulj so se z leti celo povečala do takšne mere, da so začela blokirati nadaljni urbani razvoj mesta. Tako so v letu 2011 izdelali koncept kanalizacijskega sistema, ki je bil vključen v Generalni urbanistični načrt mesta Pulj GUP. Istega leta pa je bil izveden tudi prvi pilotni projekt na naravi temelječih rešitev (NBS) in sicer na Nazorjevi ulici, ki je predstavljala tudi začetek reševanja poplavnih problemov mesta. Tako so po vzoru nekaterih držav (Singapur,...) inovativno rešitev kot so deževni vrtovi prenesli na kritična območja znotraj mesta. Nekatera krožišča (krožišče na cesti D66) so tako spremenili v „spužve“ in v samem mestu vzpostavili še več zelenih oaz. Ena izmed vidnejših je puljski Trg kralja Tomislava, ki je še pred leti imel vlogo parkirišča. Deževni vrtovi so danes po več letih v mestu uveljavljeni in tudi uspešno vključeni v sistem za odvodnjavanje meteornih voda.

Slika 4: Trg kralja Tomislava (nekoč, med gradnjo, danes) je nastal leta 2017

DEŽEVNI VRTOVI, PO HRVAŠKO KIŠNI VRTOVI predstavljajo primer ukrepa na naravi temelječe rešitve (ang. Nature-Based Solutions - NBS) v zvezi s prilagajanjem na ponedebne sprememb.

PULJ JE ŠIRŠI JAVNOSTI POSTALA ZNAN KOT DOBER PRIMER PRILAGAJANJA MESTA PODNEBNIM SPREMEMBAM.

Primjeri nakon uspostavljanja NBS-a

Slika 5: Krožilišče na cesti D66 (nekoč, med gradnjo, danes) je nastal leta 2017

Strokovno ekskurzijo bo z znanjem in izkušnjami podprlo več hrvaških in slovenskih strokovnjakov s širšega področja urejanja in upravljanja prostora (več informacij v dnevnem redu) .

Ekskurzijo bo na poti in na sami lokaciji povezovala dr. Vlasta Krmelj, županja občine Selnice ob Dravi z večletnimi izkušnjami prehoda v podnebno nevtralnost, energetske učinkovitosti in uvajanja obnovljivih virov energije.

Dr. Vlasta Krmelj je v vlogi županje že od leta 2018. Po izobrazbi je doktorica znanosti s področja kemijske tehnologije in že več kot 16 let deluje kot direktorica Energetsko podnebne agencije za Podravje. Je nosilka naziva evropski energetski manager, strokovnjakinja za strateško energetsko podnebno načrtovanje ter upravljanje kot tudi strokovnjakinja za prehod v podnebno nevtralnost v podjetjih s certifikatom Univerze v Cambridgu. Njeno glavno področje dela je osredotočeno na izvajanje aktivnosti za podnebno nevtralnost v javnem sektorju.

Poleg tega, ima Krmeljeva 25 let delovnih izkušenj na področju varovanja okolja, podnebnih sprememb, trajnostnega razvoja in evropskih projektov, saj je vodila preko 30 lokalnih in EU sofinanciranih projektov.

PRIJAVA

V želji, da se ekskurzije udeleži čim več odločevalcev in strokovnjakinj ter strokovnjakov, ki pokrivajo področja kot so urejanje prostora in graditve, varstva okolja ali trajnostnega razvoja, je prijava obvezna, število mest omejeno.

Prijava na strokovno ekskurzijo je obvezna, udeležba plačljiva. **Pristopnina za strokovno ekskurzijo znaša 50,00 EUR (DDV vključen) na osebo in je enotna za vse občine.** Pristojbina delno krije stroške avtobusnega prevoza v Pulj iz Slovenije. **Prijavite se lahko do četrka, 9. 5. 2024 do 16. ure oziroma do zapolnitve mest [NA TEJ POVEZAVI](#).**

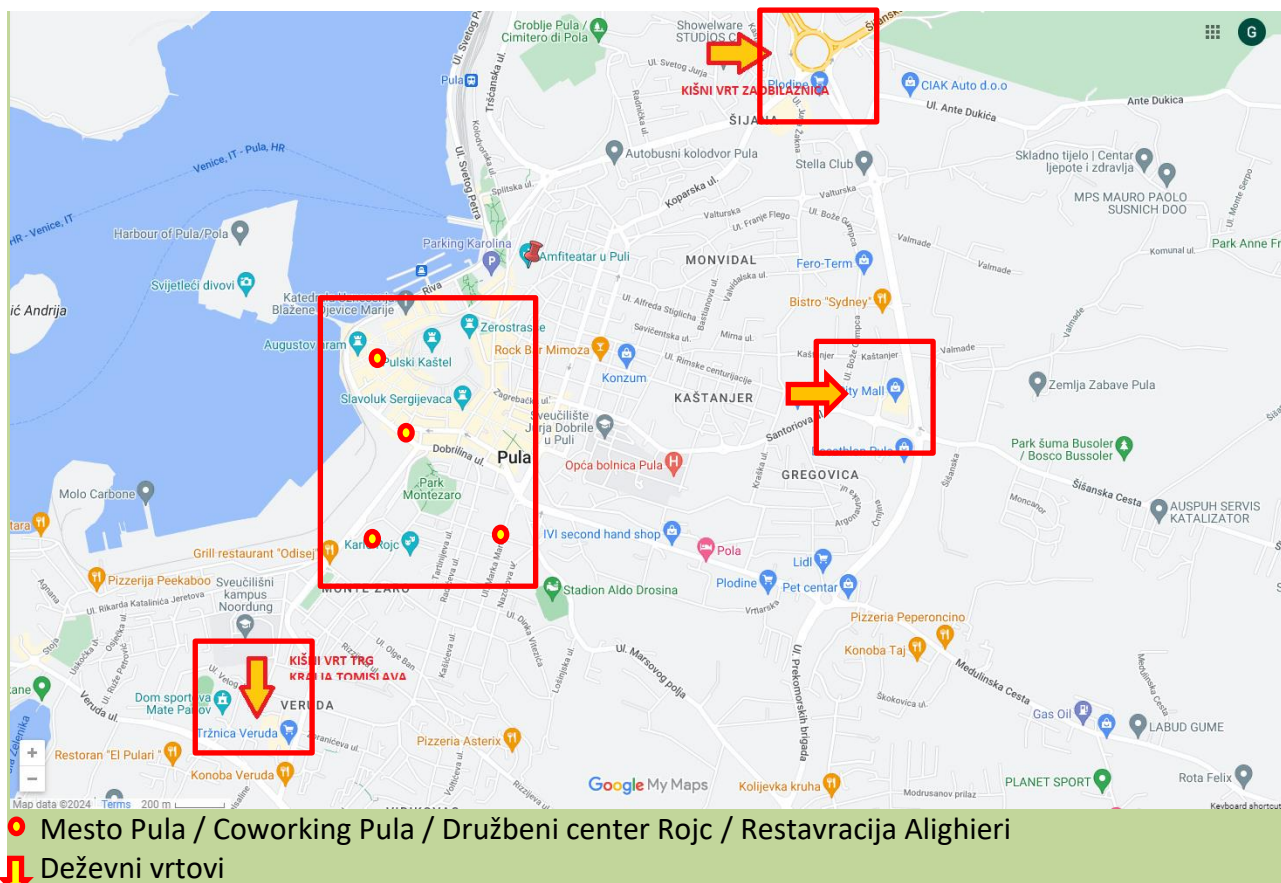
*Iz občine se lahko zaenkrat prijavita največ dve osebi. V primeru prostih mest (po 9.5.2024) pa bo znano, ali je na voljo več mest, zaradi česar bodo dodatno prijavljeni iz posamezne občine predhodno uvrščeni na čakalni seznam.

**V kolikor bi za kosilo želeli imeti vegetarijanski meni, nam le to sporočite na info@skupnostobcin.si s pripisom "Pulj – vegetarijanski meni – npr. Janez Novak" (rok 9. 5. 2024).

VIRI IN LITERATURA

- Grad Pula (uradna spletna stran). 2024. [Početna | Grad Pula](#) (pridobljeno 8.3.2024)
- Šetič f. 2024. Coworking Pula. [Coworking Pula | IDA](#) (pridobljeno 1.3.2024)
- Matasič S. 2023. Pula je grad spužva: Kružni tok nije običan, on upija kišu. [Pula je grad spužva: Kružni tok nije običan, on upija kišu - Green.hr](#) (pridobljeno 8.3.2024)
- Plevnik N., Peterlin M. Cajnko A. 2022. Moč povezanih skupnosti v Mestih: Kako povezane skupnosti in njihovi prostori ustvarjajo bolj sodelujoča, pravična in odporna mesta. str.118-1121
- Inštitut za politike prostora. Izrazoslovje. [Izrazje - IPoP - Inštitut za politike prostora](#) (pridobljeno 8.3.2024)
- ZRC SAZU Inštitut za slovenski jezik Frana Removša. <https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/terminologisce/slovarji/urbanisticni/iskalnik?iztocnica=urb%C3%A1na%20rekonstr%C3%BAkcija> (pridobljeno 8.3.2024)
- 26. dnevi energetikov. Gorvorci - Vlasta Krmelj. [Vlasta KRMELJ – Dnevi energetikov \(dnevi-energetikov.si\)](#) (pridobljeno 18.3.2024)

PRILOGA 1: PREDVIDENE LOKACIJE OGLEDOV V PULI

PRILOGA 2: LOKACIJE URBANIH VRTOV V PULI (pri točki predstavitev projektov)

